

Aangrijpend verhaal bij Dordts Indië-monument

● DORDRECHT

Het Indië-monument op begraafplaats Essenhof toont een lange lijst met namen. Het zijn namen van mensen om wie nog steeds wordt gerouwd. De derde naam is die van Pieter van Westen, een jongeman die in 1945 als oorlogsvrijwilliger naar Nederlands-Indië vertrok. Hij sneuvelde een paar jaar later. Deze maand verscheen er een boek over hem.

Het boek is geschreven door familielid Anne Marie Hoekstra-van Westen uit Hardinxveld-Giesendam. Ze wilde haar oom Pieter - die stierf voordat zij werd geboren - alsnog leren kennen. Ze vertelt: "Pieter groeide op aan boord van een binnenvaartschip, in een streng gelovig gezin. Toen hij in 1945 op de torpedoboot Piet Hein naar Nederlands-Indië voer, kwam hij terecht in een wereld die sterk contrasteerde met het beschermde milieu van zijn jeugd. Ik vroeg me af of Pieter hoorde bij de jongemannen die trouw bleven aan de principes die zij van thuis meekregen, ondanks het wegvallen van sociale controle. Ook wilde ik weten wat de jarenlange onzekerheid over de lengte van zijn verblijf in Nederlands-Indië met hem deed. Op deze en veel andere vragen heb ik antwoorden gevonden."

Dagboek

Hoekstra's zoektocht naar het verhaal van haar oom begon toen haar vader Wim van Westen haar in het voorjaar van 2017 een dagboek van Pieter overhandigde. Er bleken in de familie ook nog veel brieven en foto's van hem bewaard te zijn. "Ik realiseerde me dat de mogelijkheden om nog mensen te interviewen over mijn oom en de gebeurtenissen in Nederlands-Indië snel minder werden", vertelt ze. Na lezing van Pieters dagboek en brieven interviewde ze haar oom Martien van Westen (1925) uit Dordrecht, die in november 1946 als dienstplichtig militair zijn broer Pieter achterna reisde. Ook andere fami-

Anne Marie Hoekstra-van Westen bij het Indië-monument op begraafplaats Essenhof, waarop de naam van haar oom Pieter staat vermeld.

terwijl hij zijn correspondentievriendinnen niet eens kon zien en aanraken. De lezer ontdekt wat Pieters hoop en verlangens waren, zijn teurstellingen en gelukkige momenten.

Huilende vader

De schrijfster vond het bijzonder om ook met haar vader over zijn broer Pieter te praten. "Mijn vader was dertien jaar toen een politiegagent naar het binnenvaartschip van zijn ouders kwam om te vertellen dat Pieter was omgekomen. De panteik van zijn moeder en de aanblik van zijn huilende vader zijn hem tot op de dag van vandaag levendig bijgebleven. Net als de wanhoop in de ogen van zijn ouders, toen enige tijd later de koffer met Pieters bezittingen arriveerde. Mijn opa brak toen de spullen van zijn zoon op tafel kwamen. Het moet hem geraakt hebben als een mokerslag dat wel de zegening van Pieter thuiskwam, maar dat Pieter die nooit meer zou dragen, dat wel de brieven die hij ontving terugkeerden, maar dat Pieter ze nooit meer zou nalezen."

Gezicht en verhaal

Hoekstra schreef het boek in de eerste plaats voor haar familie. Maar ook voor mensen die van geschiedenis en levensverhalen houden is het een boeiend boek, een relaas dat illustreert hoe groot de impact van politieke beslissingen was op de levens van gewone mensen. Hoekstra: "Wat me trof is dat de gevolgen doorwerken tot op de dag van vandaag. En hoe natief de meeste jongens bij hun vertrek naar Indië waren. Ik ben blij dat ik één van de namen op het monument in Dordrecht een gezicht heb kunnen geven."

tijd op Sumatra, bij een onbenullige actie tegen rubberdieven. Hoewel hij vooral getraind was als radar-operator, was hij die dag gewapend met een stengun, om vijandig vuur van nationalistische strijders te kunnen beantwoorden. Samen met veertien andere mannen moest hij in Tandjong Tiram een voorraad gestolen rubber in beslag nemen. Aan het einde van de middag leek de missie geslaagd, maar een patrouille van het nationalistische leger drong de kampong in. Toen ging het mis." Hoekstra achterhaalde onder andere waarom Pieter besloot zich als oorlogsvrijwilliger te melden. Hij verliet het bijna bevrijde Nederland eind 1944, voor een training in Engeland. Daarna reisde hij naar Nederlands-Indië. In de kolonie ontdekte hij dat er een guerrillaoorlog gaande was. Ook was het moeilijk voor hem dat vrienden schreven over huwelijksplannen,

lieden vroeg ze naar hun herinneringen aan Pieter. "De namen van twee meisjes in Pieters dagboek wekten mijn nieuwsgierigheid", vertelt Hoekstra. "Uit de manier waarop Pieter over hen schreef, maakte ik op dat hij erg op hen gesteld was. Hij noemt de Engelse Doreen Bloomfield heel vaak en ook heeft hij het regelmatig over schippersdochter Annie Blom. Op haar was hij duidelijk verliefd. Dankzij een oproep in dagblad De Dordtenaar kwam ik in contact met een zoon van Annie, Wout Visser uit Zwijndrecht. Hij gaf me foto's van zijn moeder en vertelde me wie zij was. Ook een zoon van Doreen Bloomfield heb ik uiteindelijk kunnen vinden."

Vijandig vuur

Hoe kwam Pieter om het leven? "Pieter was ma-

Dood zijn duurt zo lang is verkrijgbaar via de webshop van Het Verhalenbureau (www.hetverhalenbureau.nl) en via bol.com. Het kost 14,95 euro, exclusief verzendkosten.